

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)
I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

ОН-ЛАЙН КУРСИ ЯК СКЛАДОВА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ

Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Кулинич Т.О.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. У зв'язку з інформатизацією суспільства, прискоренням науково-технічного прогресу, інтелектуалізацією всіх видів людської діяльності та створенням якісно нового інформаційного середовища соціуму, перед сучасним викладачем постає низка завдань з розвитку нових методик управління самостійною пізнавальною діяльністю студентів [1, 2, 3]. Допомагає вирішити ці завдання дистанційна освіта як сучасна гнучка система та новий, високотехнологічний підхід до процесу передачі знань [4].

Дистанційне навчання надає здобувачам вищої медичної освіти доступ до необхідних джерел інформації, підвищує ефективність самостійної роботи, надає безмежні можливості для творчого самовираження, знаходження та закріплення різних професійних навичок, а викладачам, в свою чергу, дозволяє реалізовувати абсолютно нові форми і методи навчання із застосуванням моделювання явищ і процесів [5, 6].

Основна частина. Оскільки вивчення клінічних дисциплін на кафедрах медичних вузів неможливе без живого спілкування з пацієнтом, а також без контакту з викладачем-клініцистом, який безпосередньо передає власний практичний досвід на клінічних кафедрах найбільш оптимально застосовувати так зване змішане або гібридне навчання, під яким розуміють поєднання строгих формальних засобів з дистанційними [4, 7]. Однією з новітніх форм змішаного навчання, яка активно розвивається у світовій освіті, є масові відкриті онлайн-курси [4, 5, 6, 7].

Співробітниками кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб Запорізького державного медичного університету впроваджено у навчальний процес 11 онлайн курсів для студентів різних спеціальностей та років навчання. Кожен студент має можливість успішно завершити 2 онлайн курси: перший – для самостійної роботи, який спрямований на поглиблення знань студентів з відповідної спеціальності; другий – курс за вибором, який не є обов'язковим, але надає студентам право на отримання додаткових 5 балів до загального рейтингу, тому значно заохочує студентів до його проходження. Курси збагачені презентаціями, відеолекціями, силабусами, теоретичним матеріалом з урахуванням специфіки навчання для студентів різних спеціальностей (організація роботи сімейного лікаря в Україні та в світі, зміни ротової порожнини для студентів-стоматологів, результати лабораторних тестів для студентів-лаборантів), містить алгоритми ведення хворих, тестові та ситуаційні задачі з варіантами їх вирішення, що надає можливість зробити онлайн курс інтерактивним і наочним [5, 7].

Окрім онлайн-курсів, на кафедрі розроблені та активно впроваджені електронні навчально-методичні комплекси з кожної дисципліни, які містять усю необхідну інформацію для повноцінного засвоєння матеріалу, а також електронні посібники зі зручною системою навігації. Серед напрямків подальшої роботи кафедри є участь у створенні онлайн-посібника з відеопрезентаціями практичних

навичок сімейного лікаря відповідно до Наскрізної програми, що дозволить наочно побачити усі необхідні маніпуляції майбутнім сімейним лікарям [8].

Висновки. Використання інноваційних технологій, зокрема онлайн курсів, в освітньому процесі є сучасним та перспективним напрямком, який надає змогу студентам успішно досягти своєї кінцевої мети – стати висококваліфікованим спеціалістом, здатного до інформаційного пошуку та інноваційної діяльності.

Література

1. Штихно Л. В. Дистанційне навчання як перспективний напрям розвитку сучасної освіти / Л. В. Штихно // Молодий вчений. – 2016. – № 6 (33). – С. 489–493.
2. Вишнівський В. В. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів : Навчальний посібник / В.В. Вишнівський, М. П. Гніденко, Г. І. Гайдур, О. О. Ільїн. – Київ: ДУТ, 2014. – 140 с.
3. Андрусенко Н. В. Дистанційне навчання в Україні / Н. В. Андрусенко // Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л. Б. Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – С.7–10.
4. Михайловская Н. С. Разработка и использование online-курса «Организационные основы семейной медицины» на платформе Edx как эффективной формы дистанционного обучения студентов / Н. С. Михайловская, О. А. Лисовая, Т. О. Кулинич // Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2016: матеріали Всеукр. наук.-метод. відеоконф. з міжнар. участю (13 жовтня 2016 року, м. Запоріжжя) – Запоріжжя, 2016. – С. 119-120.
5. Goldberg, L. R., & Crocombe, L. A. (2017). Advances in medical education and practice: role of massive open online courses. *Advances in medical education and practice*, 8, 603-609. doi:10.2147/AMEP.S115321
6. Zhao, F., Fu, Y., Zhang, Q. J., Zhou, Y., Ge, P. F., Huang, H. X., & He, Y. (2018). The comparison of teaching efficiency between massive open online courses and traditional courses in medicine education: a systematic review and meta-analysis. *Annals of translational medicine*, 6(23), 458.
7. Михайловська Н. С. Особливості дистанційного навчання студентів основам сімейної медицини за допомогою online-курсів, розроблених на базі платформи EDX / Н. С. Михайловська, О. О. Лісова, Т. О. Кулинич, Л. Є. Міняйленко // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяч. 60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 18–19 трав. 2017 р.): у 2 т. – Тернопіль : ТДМУ, 2017. – Т. 2. – С. 95-96.
8. Колесник Ю. М. Шляхи оптимізації підготовки лікарів загальної практики – сімейної медицини на додипломному етапі відповідно до Наскрізної програми / Ю. М. Колесник, Ю. М. Нерянов, Н. С. Михайловська // Запорожский медицинский журнал. – 2014. – № 1. – С. 109-112.

<i>Колесник Ю.М., Туманський В.О., Гребенюк Т.В.</i> ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	190
<i>Коробчанський В.О., Саркіс-Іванова В.В., Герасименко О.І., Резуненко Ю.К.</i> МЕДИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЗНАНЬ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я»	191
<i>Короленко Г.С., Пісоцька Л.А., Кочкарова Я., Борирах С., Кхуррам С.</i> ЗМІНИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ КІНЦЕВОГО КОНТРОЛЮ ЇХНІХ ЗНАНЬ.....	193
<i>Костик О. П., Ільницький І. Г., Сахелашвілі М. І., Білозір Л. І., Чуловська У. Б., Вольницька Х. І., Рудницька Н. Д., Луцишин Т. В., Заверуха О. Я., Галишич Н. М.</i> МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФТІЗИАТРІЇ І ПУЛЬМОНОЛОГІЇ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	194
<i>Красилук Л.І., Руденко О.В., Шостак М.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВНЗ З ПОЗИЦІЇ ЄДИНОГО МЕДИЧНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ	195
<i>Кривопустов О.С.</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПРОБЛЕМИ ЗАГРОЗЛИВОГО АБОРТА НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	196
<i>Крячкова Н.В., Лоскутова Т.О., Демченко Т.В., Дзюба Ю.М., Гарагуля І.С.</i> ОСНОВНІ ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНО-ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	197
<i>Лазуренко В. В., Овчаренко О. Б., Лященко О. А., Граділь О. Г., Меліхова Т. В., Олійник А. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ	198
<i>Лазуренко В.В., Старкова І.В., Каліновська О.І., Меліхова Т.В., Романенко А.О.</i> НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАНЬ З АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ – КРОК ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН У ВИШІ	199
<i>Лалименко О.С.</i> МЕТОД ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВНИХ ПРОЕКТІВ У ПІДГОТОВЦІ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ У МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	200
<i>Літовченко О.Л., Завгородній І.В.</i> НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ	201
<i>Ложичевська Т. В., Осійчук О. В., Литвинчук І. В., Анісімов В. Ю., Гельмбольдт В. О.</i> ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСУ “MOODLE В УКРАЇНІ” НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	201
<i>Лозенко В. В.</i> НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	202
<i>Лучко І.М., Шляховенко О.О., Тучак О.І., Строзжук Л.С.</i> ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	203
<i>Михайловська Н.С., Кулинич Т.О., Лісова О.О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОКОНТЕНТУ В ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВУЗІВ	203
<i>Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Кулинич Т.О.</i> ОН-ЛАЙН КУРСИ ЯК СКЛАДОВА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ	205
<i>Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Лісова О.О.</i> СУЧАСНІ ТРЕНДИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ: ПЕРЕВАГИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОН-ЛАЙН КУРСІВ.....	206
<i>Мінцер О. П., Бабінцева Л. Ю.</i> ПРИНЦИПИ КОМПЛЕМЕНТАРНОСТІ ТА КОНГРУЕНТНОСТІ В ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНІЙ ОСВІТІ	207
<i>Мішина М.М., Мозгова Ю.А.</i> ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	208
<i>Нагорна Н.О., Васюк С.О., Коржова А.С., Медведєва К.П.</i> МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ.....	208